

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/12/2022
Identifikačné číslo spisu: 6718010241
Dátum vydania rozhodnutia: 03.05.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6718010241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 3. mája 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného W. G. a spol. pre zločin krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona o dovolaní obvineného W. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/120/2018, z 22. novembra 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/49/2018, z 22. augusta 2018 bol okrem iného aj obvinený W. G. uznaný za vinného zo spáchania zločinu krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

po predchádzajúcej vzájomnej dohode v bližšie nezistenom čase vo večerných hodinách dňa 13. decembra 2017 vo Zvolene, okres Zvolen, najskôr počas prevádzky spoločnosti B.T. Transport, s. r. o., so sídlom Trenčín, ul. Piaristická č. 6, IČO: 36 331 171, prišiel obžalovaný W. G. pred budovu na ul. Moyzesa č. 39, kde sídli uvedená spoločnosť, za pomoci aku-vrtačky navrtal diery do plastového okna kancelárie, z miesta následne odišiel, dňa 14. decembra 2017 v čase približne o 17.00 hod. sa vrátil na miesto, kde sa pokúsil otvoriť toto plastové okno kancelárie, čo sa mu nepodarilo, preto navrtal do okna kancelárie ďalšie diery, okno následne otvoril a vnikol do kancelárie, kde hľadal kľúče od trezora a nakoľko tieto nenašiel, prelepil snímač bezpečnostného zariadenia a z miesta odišiel a následne dňa 14. decembra 2017 v čase asi o 22.30 hod. sa obžalovaný W. G. spoločne s M. R. na osobnom motorovom vozidle Škoda Fabia, ev. čísla G., premiestnili na parkovisko medzi budovou REGE centra a Sociálnej poisťovne vo Zvolene, pešo sa presunuli na ulicu Moyzesa pred budovu popisné č. 39, v ktorej sídli pobočka spoločnosti B.T. Transport, s. r. o., so sídlom Trenčín, ul. Piaristická č. 6, IČO: 36 331 171, kde obžalovaný W. G. vnikol do kancelárie spoločnosti cez okno, do ktorého rámu predtým navrtal otvory, v kancelárii našiel kľúče od bezpečnostného trezoru, ktorými tento odomkol a z trezoru odcudzil

tam uloženú finančnú hotovosť vo výške nie menej ako 26.031,70 €, kde obžalovaný M. R. počas tejto doby monitoroval okolie budovy a rádiostanicou zn. MOTOROLA udržiaval spojenie s obžalovaným W. G., a to až do času, kým tento neopustil priestory budovy, ktorým konaním spôsobili spoločnosti B.T. Transport, s. r. o., so sídlom Trenčín, ul. Piaristická č. 6, IČO: 36 331 171 škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške nie menej ako 25.935 €, škodu poškodením rámu, uzamykacieho mechanizmu plastového okna a škodu poškodením vertikálnych žalúzií vo výške 103 €, poškodenému M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., V. C. XXX/X škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške nie menej ako 96,70 €, pričom obžalovaný W. G. sa uvedeného konania dopustil napriek tomu, že bol za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu v Košiciach I, sp. zn. 8T/10/2016, z 18. apríla 2016, právoplatným dňa 26. mája 2016, ktorým súd upustil od uloženia súhrnného trestu.

Za to bol obvinenému W.Š. G. uložený podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd zároveň uložil trest zákazu pobytu v súdnom okrese Zvolen (administratívny okres Zvolen, Detva, Krupina) na 4 (štyri) roky. Zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona mu uložil trest prepadnutia vecí, presne špecifikovaných vo výroku o prepadnutí vecí.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd, rozhodujúci na podklade odvolaní podaných obvinenými M. R. a W. G. ako aj jeho družkou O. G., rozhodol uznesením, sp. zn. 5To/120/2018, z 22. novembra 2018 tak, že podané odvolania zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Obvinený W. G. podal vlastnoručne napísané dovolanie (č. 1. 18 súdneho spisu), v ktorom namietal nespravodlivé odsúdenie M. R., a to na základe nepriameho dôkazu, ako je vysielačka, ktorú mal pri sebe. Obvinený W. G. je presvedčený, že súdy konali účelovo, nezákonne a hlavne nespravodlivo. Podaným dovolaním uviedol, že by chcel dosiahnuť, aby bol R. oslobodený spod obžaloby a zároveň, aby jemu (obvinenému W. G.) súd uložil spravodlivý trest za trestnú činnosť, ktorú spáchal sám. Namietal výpoveď urobenú pred vyšetrovateľom, z 15. decembra 2017 a samotné rozhodovanie sudkyne JUDr. A. Považanovej, ktorá konala jednostranne proti R. a účelovo proti obvinenému G.. Podľa obvineného bola zaujatá, nespravodlivá, R. účelovo ponechala ako spoluobvineného, aby obvinený W. G. nemohol uzavrieť s prokurátorom dohodu o vine a treste. Ďalej uviedol, že mu pri rozhodnutí nepriznala poľahčujúcu okolnosť „úprimné oľutovanie“.

V nasledujúcej časti poukázal na svoj zdravotný stav ako aj na lieky, ktoré mal následne užívať. Podľa názoru obvineného W.Š. G. tieto okolnosti, ako aj osobné a rodinné, tiesnivé okolnosti neboli tiež zvážené pri určovaní trestu. Následne uviedol úvahy, hodnotenie vykonaných dôkazov a konštatovanie, prečo by podľa jeho názoru mal byť R. oslobodený spod obžaloby. Pred spáchaním skutku bol monitorovaný políciou, ktorá nezasiahla a nechala ho trestný čin dokonat'. Poukázal tiež na peniaze, ktoré sa nachádzali v trezore, že boli podstrčené, možno falošné, a preto boli dôkazy získané nelegálne a protizákonne. Vo vzťahu k pojmu spolupáchateľstvo poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2TdoV/6/2015, z 31. marca 2016. Obvinený ďalej uviedol, že nepopiera svoju vinu, avšak namieta právnu kvalifikáciu a výšku trestu. Zastáva názor, že všetko bolo robené účelovo a jednostranne, všetko iba proti R., a to za každú cenu ho odsúdiť.

Obvinený W. G. podal dovolanie (č. 1. 1138 - 1140 súdneho spisu aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu, a to s poukazom na naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní namietal v podstate to, že prvostupňový aj druhostupňový súd v konaniach zásadným spôsobom porušili jeho právo na obhajobu, a to tým, že v súdnom konaní neboli vykonané všetky v konaní navrhnuté dôkazy. Šlo pritom o skutočnosti, ktoré mohli byť samostatne, prípadne v spojení s ostatnými zistenými faktami vylúčiť osobu M. R. ako ďalšieho odsúdeného zo spáchania trestného činu, pričom táto skutočnosť by podstatným spôsobom vplývala aj na právnu kvalifikáciu výšky uloženého trestu pre obvineného W. G.. V konaní, ako ďalej dôvodí, bolo navrhované, aby sa počas konania zabezpečil a následne prehral videozáznam odvysielaný 15. decembra 2017 v televíznych novinách TV JOJ, v ktorom bolo nakrútené zadržanie obvineného W. G.. Polícia

monitorovala priebeh zadržania ako aj priebeh obvineným páchanej trestnej činnosti, pričom súčasne príslušníci polície museli vidieť aj správanie M. R. vo vzťahu k zadržaniu W. G., a teda že sa vôbec aktívne nepodieľal na páchaní trestnej činnosti. Súčasne v konaní nebol vykonaný ani výsluch kolegu svedka M. D., ktorý posledný odchádzal z kancelárie pred tým, ako došlo k spáchaniu trestného činu krádeže. Takýmto postupom došlo podľa obvineného W. G. k porušeniu jeho práv ako aj práv M. R., pričom porušenie základných zásad trestného konania viedlo k odsúdeniu M. R. aj napriek pochybnostiam vyplývajúcim z nedostatočných dôkazov predložených obžalobou.

Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku/nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávného ustanovenia obvinený uviedol nasledovne: „V prípade spáchaného skutku sa jednalo o skutok spáchaný vlámaním. Týmto skutkom bola súčasne spôsobená aj väčšia škoda. Základná skutková podstata prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. júla 2018 je v pomere špeciality k základnej skutkovej podstate prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona. Trestného činu krádeže sa v zmysle § 212 ods. 2 Trestného zákona dopustí páchateľ, ak si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, bez ohľadu na výšku minimálnej škody, niektorým zo spôsobov uvedených pod písmenami a) až f). Ustanovenie § 212 ods. 3 ako aj ods. 4 Trestného zákona je kvalifikovanou skutkovou podstatou k § 212 ods. 1, 2 Trestného zákona. Podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona: „Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby“. Podľa § 138 ods. 1 písm. e) Trestného zákonníka: „Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu e) vlámaním...“. Mám za to, že Okresný súd Zvolen ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici (ako odvolací súd) nesprávne právne kvalifikovali konanie obvineného ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Uvedené dôvodím tým, že vlámanie bolo v čase spáchania skutku zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže, pričom z tohto dôvodu nemôže byť táto skutočnosť (t. j., že došlo k spáchaniu trestného činu vlámaním) posudzovaná ako okolnosť, ktorá by odôvodňovala použitie vyššej trestnej sadzby. Mám za to, že použitie osobitného kvalifikačného pojmu závažnejší spôsob konania vo forme vlámania neprichádza do úvahy, pretože pri trestnom čine krádeže je vlámanie znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu.

S prihliadnutím na vyššie uvedené som mal byť v rámci trestného konania odsúdený za trestný čin § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Tým, že som bol odsúdený za trestný čin podľa § 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. e) Trestného zákona, mám za to, že Rozsudok 1 ako aj Rozsudok 2 sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku zo strany súdu. V kontexte uvedeného si dovoľme poukázať aj na novelu zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona, a to konkrétne na zákon č. 214/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v ktorom (okrem iného) došlo k zmene ustanovenia § 212 Trestného zákona. Mám za to, že aj s prihliadnutím na vyššie uvedenú novelu Trestného zákona je zrejmé, že mne uložený trest je neprimerane prísny, kedy pri aplikácii aktuálnej právnej úpravy by podľa môjho názoru bol môj trest posudzovaný v nižšej trestnej sadzbe“.

Obvinený W. G. tiež namietal nesprávne zistenie poľahčujúcich okolností. Súd pri ukladaní trestu, a teda aj pri určovaní druhu trestu a jeho výmery má prihliadať najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Touto skutočnosťou bol obvinený podstatným spôsobom obmedzený na svojich právach, nakoľko mohol mať okrem iného aj z tohto dôvodu uložený nižší trest. Podľa obvineného aj táto skutočnosť preukazuje, že rozsudky oboch stupňov sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku zo strany súdu.

Obvinený ďalej namietal znenie skutku. Skutok, ktorý je uvedený v obžalobe, je skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie voči obvinenému W. G.. Podľa obvineného totožnosť skutku je zachovaná konaním a následkom, pričom tento skutok musí byť vždy vymedzený miestom, časom a popisom udalostí, ktoré sa udiali. Súd môže obžalobou uvedený skutok spresniť, avšak nie je oprávnený tento rozšíriť. Nakoľko v obžalobe nebol spomínaný skutok z 13. decembra 2017, obvinený má za to, že výrok odvolacieho rozsudku o jeho vine (a s tým spojené ďalšie výroky), nie je totožný so skutkom, pre ktorý sa začalo toto trestné konanie a bolo podaná obžaloba, súd teda uvedeným postupom porušil zákon.

V poslednej časti označenej ako časť „D“ obvinený W. G. uviedol, že zotrúva na tvrdení, že obvinený M. R. predmetný skutok nespáchal. Súdny mali podľa jeho názoru prípadne posúdiť aj to, či konanie M. R. nemá skôr charakter účastníctva k trestnému činu krádeže podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, teda nie podľa ustanovení § 20 Trestného zákona týkajúcich sa spolupáchateľstva. Trest, ktorý bol uložený obvinenému W. G., bol v zrejmom nepomere k závažnosti vykonanej trestnej činnosti ako aj vo vzťahu k účelu trestu. Obvinený opätovne poukázal na to, že na výšku uloženého trestu v jeho prípade negatívne vplývalo odsúdenie M. R., pričom ak by nebol v tomto konaní nespravodlivo obvinený a odsúdený, tak by mu nebol uložený tak vysoký trest odňatia slobody.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku došlo rozhodnutím Okresného súdu Zvolen ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici k porušeniu zákona v neprospech obvineného W. G. podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, aby zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj jemu predchádzajúci rozsudok vo výroku o vine, výroku o treste a všetkých na to nadväzujúcich výrokoch. Podľa § 388 Trestného poriadku, aby prikázal Okresnému súdu Zvolen, aby zrušenú vec znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen (č. l. 1143 - 1144 súdneho spisu):

„Nestotožňujem sa s argumentáciou obvineného v dovolaní, nakoľko mám za to, že okresný a následne krajský súd postupoval správne a v súlade so zákonom. Mám za to, že rozhodnutia súdov sú založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku. Poukazujem na zjednocujúce stanovisko trestno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 78/2011, z 12. decembra 2011, z ktorého vyplýva, že ak si páchatel prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha taký trestný čin vlámaním, naplnia zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona. Obvinený W. G. nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania v prospech a za osobu odsúdeného M. R.. Navyše Najvyšší súd Slovenskej republiky sa otázkou právnej kvalifikácie konania u odsúdeného M. R. v predmetnej trestnej veci zaoberal na základe dovolania podaného M. R. v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Tdo/4/2021, a 29. septembra 2021 rozhodol uznesením o odmietnutí dovolania M. R.. Argumenty obvineného W. G. vo vzťahu k jeho osobe sa týkajú dokazovania skutku, ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť a súdom uložená výmera trestu odňatia slobody neprevyšuje Trestným zákonom stanovenú hornú hranicu trestnej sadzby. Okresnému súdu v čase rozhodovania boli známe skutočnosti ohľadom zdravotného stavu obvineného a užívaní liekov proti bolesti. Dozorový prokurátor sa s obvineným nikdy nestretol za účelom dohadovania, či už trestu alebo spôsobu vypovedania vtedy obvineným a za týmto účelom nebol prokurátor nikdy ani kontaktovaný príslušníkmi akejkoľvek súčasti PZ. Vo vzťahu k nezachovaniu totožnosti skutku uvádzam, že argumentácia obvineného je podľa môjho názoru nesprávna a totožnosť skutku v rozhodnutiach oboch súdov vo vzťahu k obžalobe bola zachovaná. S poukazom na vyššie uvedené, podľa môjho názoru dovolanie podané v prospech obvineného M. R. je podané neoprávnenou osobou a dôvod, pre ktorý je dovolanie podané vo vzťahu k obvinenému W.Š. G., uvedený v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, nenastal a rozhodnutia dovolaním napadnuté sú zákonné“.

Prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného W. G. podľa § 382 písm. a), písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo 9. mája 2022 predložené Okresným súdom Zvolen vlastnoručne napísané podanie obvineného, ktoré na základe jeho výslovného pokynu poslal obhajca ako doplnenie dovolania. V predmetnom podaní sa obvinený W. G. venuje opisu z jeho pohľadu dôležitých dôvodov pre toto trestné konanie. Hodnotí jednotlivito vykonané dôkazy počas celého konania. V celom tomto podaní sa venuje tvrdeniu, že spoluobvinený M. R. je nevinný a nespáchal skutok tak, ako je uvedené v obžalobe. Ak by súd uznal, že M. R. nie je vinný, potom by to ovplyvnilo aj jeho postavenie, prípadne by mohol uzavrieť dohodu o vine a treste. V celom konaní nebol zohľadnený jeho zdravotný stav a pohnútky, ktorá ho viedla k spáchaniu uvedeného skutku. A chcel by, aby súd začal obnovu konania.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je treba odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok pričom nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnenému dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku - zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu:

Uvedeným dovolacím dôvodom je chránené právo na obhajobu, pričom sa zo strany konajúcich súdov vyžaduje jeho zásadné porušenie. Právo na obhajobu v zmysle tohto dovolacieho dôvodu možno chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný

postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy sa pritom premietlo do viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z čiastkových práv, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu je možné chápať predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda prípad, ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho obligatórne mal mať. Také porušenie musí mať, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej.

Ako vyplýva i zo súdnej judikatúry, za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011). Ak obvinený v rámci práva na obhajobu navrhuje dôkazy, potom povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu je zaoberať sa každým takýmto návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím o návrhu rozhodnúť, a to vyhovieť, alebo ho odmietnuť.

Dovolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by mali za následok porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom obvineného W. G. tak, ako to má na zreteli dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu obvinený namietal predovšetkým nezákonnosť dôkazov ako aj absenciu vykonania všetkých v konaní navrhnutých dôkazov, ktoré by mohli byť samostatne, prípadne v spojení s ostatnými zistenými faktami vylúčiť M. R. zo spáchania trestného činu. Uvedená skutočnosť by podstatným spôsobom vplývala aj na právnu kvalifikáciu a výšku uloženého trestu pre obvineného W. G..

Podľa najvyššieho súdu námietky uvádzané obvineným W. G. sú prevažne skutkového charakteru, smerujúce sčasti proti obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, sčasti proti správnosti a úplnosti zisteného skutku a predovšetkým proti spôsobu, akým sa prvostupňový aj odvolací súd vysporiadali s vykonanými dôkazmi a akým tieto hodnotili, resp. rozhodli o nevykonaní dôkazu (reportáž TV JOJ). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces nezahŕňa ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nie je porušením práva na obhajobu, a preto nemôže napĺňať ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Ďalšia argumentácia obvineného v tom zmysle, že policajti monitorovali jeho činnosť a nechali ho trestný čin spáchať, bankovky mohli byť podvrhnuté alebo falošné, súdy nezachovali totožnosť skutku vo vzťahu k podanej obžalobe, trestné stíhanie M. R. mu znemožnilo uzavrieť dohodu o vine a teste, neprihliadlo sa na jeho údajné úprimné oľutovanie trestného činu, je len jeho vlastnou ničím nepodloženou hypotetickou úvahou prevažne skutkových záverov, preto takéto dovolacie argumenty najvyšší súd neprijal.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku - dovolanie možno podať, ak

rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Dovolanie nie je koncipované ako univerzálny mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov, ktorý má slúžiť na nápravu akýchkoľvek chýb napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania, ale toto je určené na nápravu len určitých - v zákone taxatívne vymedzených chýb. V konaní o dovolaní je aj záujem na zachovaní právnej istoty a na stabilite trestnoprávnych vzťahov, ktoré vyplývajú z právoplatného rozhodnutia a ktoré sa nezriedka týkajú nielen páchatela trestného činu, ale i jeho obeť. Spoločným menovateľom jednotlivých dovolacích dôvodov je to, že tieto predstavujú iba také chyby, ktoré sú spôsobilé zásadne ovplyvniť (zmeniť) postavenie obvineného, a teda záujem na ich náprave prevyšuje záujem na zachovaní stavu právnej istoty.

Obvinený vidí naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku jednak tým, že použitie osobitného kvalifikačného pojmu závažnejší spôsob konania vo forme vlámania neprichádza do úvahy, ďalej tiež participácia spoluobvineného M. R. na spáchaní trestnej činnosti bola posúdená nesprávne ako spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona, pričom však správne mala byť posúdená ako účastníctvo k trestnému činu krádeže podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a jednak tým, že skutok bol vo vzťahu k nemu nesprávne právne kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona.

Vzhľadom na dovolacie námietky obvineného sa dovolací súd zameril na skúmanie, či zo skutkovej vety dostatočne vyplýva, že skutok bol spáchaný formou spolupáchateľstva a či bol subsumovaný pod správnu právnú kvalifikáciu.

Podľa § 20 Trestného zákona ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona účastník na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je ten, kto úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

Podľa § 21 ods. 2 Trestného zákona na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatel'a, ak tento zákon neustanovuje inak.

Z právnej úpravy spolupáchatel'stva vyplýva, že musí ísť o spáchanie úmyselného trestného činu spoločným konaním minimálne dvoch trestnoprávne zodpovedných páchatel'ov. Pojmové znaky spolupáchatel'stva preto spočívajú v spoločnom priamom konaní (ako znaku objektívnej stránky skutkovej podstaty) a v spoločnom úmysle (ako znaku subjektívnej stránky skutkovej podstaty). Spoločné priame konanie môže byť naplnené tromi alternatívami:

1) každý zo spolupáchatel'ov svojim konaním naplní všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (tzv. súbežné či paralelné spolupáchatel'stvo). To znamená, že každý zo spolupáchatel'ov (posudzovaný izolovane) by bol páchatel'om daného trestného činu, pretože vykonal to, čo príslušná skutková podstata požadovala. Napr. obaja spolupáchatelia rozbijú výkladnú skriňu obchodu - každý svojim prineseným predmetom, následne do predajne vniknú a každý z nich odcudzí veci.

2) každý zo spolupáchatel'ov uskutoční len časť konania popísaného v skutkovej podstate trestného činu, ktorej objektívna stránka je naplnená len súhrnom týchto konaní (tzv. postupné či sukcesívne spolupáchatel'stvo). Tento prípad spoločného konania sa môže vyskytnúť len pri trestných činoch s dvomi a viacerými konaniami, ktoré až vo svojom súhrne predstavujú konanie predpokladané objektívnou stránkou trestného činu. Napr. jeden páchatel' rozbije výklad predajne (vlámanie) a druhý tam vnikne a odcudzí veci (zmocnenie) a následné si tak spoločne prisvoja cudzie veci.

3) konania spolupáchatel'ov predstavujú aspoň články „reťaze", ktoré smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a vo svojom celku naplnia znaky konania predpokladaného objektívnou stránkou skutkovej podstaty trestného činu. Oproti predchádzajúcemu prípadu pod bodom 2) sa nevyžaduje, aby znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu boli dve alebo viaceré konania, ktoré kumulatívne naplňajú konanie zahrnuté do skutkovej podstaty trestného činu. Spoločné konanie môže prebiehať nielen súčasne, ale i postupne, pokiaľ na seba časovo nadväzuje a konanie každého spolupáchatel'a je článkom reťaze spoločných činností, v ktorom predchádzajúca činnosť je bezprostrednou a nutnou súčasťou ďalšej činnosti, a také spoločné konanie smeruje k priamemu vykonaniu trestného činu a vo svojom celku tvorí jeho skutkovú podstatu. Napr. po vzájomnej dohode spolupáchatel'ov poškodiť inému vozidlo (spoločný úmysel), jeden zo spolupáchatel'ov poškríabe lak na jednej strane vozidla a druhý na druhej strane. Jeden spôsobí škodu 200 Eur a druhý 100 Eur. Ak by sa posudzovalo ich konanie samostatne, ani jeden z nich by nenaplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona - chýbal by následok - škoda. Obaja spolupáchatelia však konali s rovnakým úmyslom a spoločne, a preto sa škoda spočíta, a tak je naplnená aj objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci. V tomto prípade sa spoločne dopustili trestného činu, ktorého objektívna stránka obsahuje len jedno konanie. To isté by platilo aj v modifikovanom prípade, ak by jeden spôsobil škodu 300 Eur a druhý len 100 Eur.

Spolupáchatel'stvo na trestnom čine možno od účastníctva rozlíšiť na základe toho, že konanie spolupáchatel'ov priamo smeruje, resp. vedie k porušeniu alebo ohrozeniu záujmu chránenému trestným zákonom, zatiaľ čo konanie účastníka k tomu smeruje, resp. vedie nepriamo cez konanie páchatel'a.

Podstata pomoci spočíva vo vytváraní podmienok spáchania „hlavného“ trestného činu, ktoré uľahčuje spáchanie takéhoto trestného činu. Podmienkou je, aby sa hlavný trestný čin dostal aspoň do štádia pokusu. Rozlišuje sa pritom pomoc fyzická a psychická, ex ante a ex post a môže spočívať tak v komisívnom ako i v omisívnom konaní. Kauzálny význam pomoci spočíva potom v tom, že hlavný delikt bol spáchaný v dôsledku pomoci ľahšie ako bez nej. Konkrétna intenzita kauzálneho pôsobenia pomocníka je významná pri úvahách o druhu a výške trestu pre neho.

Dôvodom trestnosti pomoci je podpora trestného činu inej osoby (iného subjektu) a nie obsah skutkovej podstaty trestného činu, pretože tu nie je pomoc (ak nie je povýšená na samostatný trestný čin) obsahnutá. To, čím sa pomoc odlišuje od spolupáchateľstva, je predovšetkým to, že znaky pomoci nie sú zahrnuté v samotnej skutkovej podstate daného trestného činu.

Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa (skutkovej vety), ktorý bol potvrdený uznesením krajského súdu, je zrejmé, že skutok bol spáchaný participáciou dvoch osôb - dovolateľa a M. R., a to tak, že po predchádzajúcej dohode prišli spolu na parkovisko vozidlom, ktoré viedol M. R.. Následne dovolateľ neoprávnene vnikol do priestorov vedľa stojacej budovy cez okno, do ktorého deň predtým navštívil otvory a odcudzil odtiaľ finančnú hotovosť (minimálne vo výške 25 935,- Eur). Počas toho M. R. zostal vonku pred budovou a monitoroval okolie budovy rádiostanicou pri udržiavaní spojenia s dovolateľom, až kým tento neopustil budovu.

Ako teda vyplýva zo skutkovej vety, dovolateľ sa za použitia násillia zmocnil cudzej veci a spôsobil tým väčšiu škodu. Svojím konaním naplnil všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže.

M. R. stál vonku pred budovou, nevníkol do nej, bezprostredne sa cudzej veci nezmocnil, avšak po predchádzajúcej dohode vonku dával pozor (robenie tzv. „múru“), aby dovolateľ nebol vyrušený. Teda svojím konaním priamo nenaplnil všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže, svojím konaním nenaplnil ani len niektorý zo znakov objektívnej stránky príslušnej skutkovej podstaty trestného činu a jeho konanie ani nepredstavuje aspoň článok reťaze konaní - nenaplnia teda ani znak objektívnej stránky skutkovej podstaty. M. R. vytvoril podmienky, ktorými dovolateľovi ako hlavnému páchatel'ovi uľahčil spáchanie trestného činu krádeže bez toho, aby sám naplnil vyžadované znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže (Uvedené už bolo konštatované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Tdo/4/2021, z 29. septembra 2021).

Ak trestnoprávne zodpovedný subjekt participuje na páchaní trestnej činnosti spolu s iným trestnoprávne zodpovedným subjektom (páchatel'om) takým spôsobom, že nekoná spôsobom uvedeným v objektívnej stránke príslušnej skutkovej podstaty trestného činu (príklad pod bodom 1), pričom jeho konanie nezodpovedá ani časti konania uvedeného v objektívnej stránke danej skutkovej podstaty trestného činu (príklad pod bodom 2) a zároveň jeho konanie nepredstavuje ani aspoň článok reťaze spoločného konania tak, aby články reťaze konania jednotlivých páchatel'ov vo svojom súhrne smerovali k priamemu naplneniu danej skutkovej podstaty (príklad pod bodom 3), nejde o spolupáchateľstvo v zmysle § 20 Trestného zákona, ale o účasť na trestnom čine v užšom slova zmysle (organizátorstvo, návod, objednávka, pomoc) v zmysle § 21 Trestného zákona.

Posúdenie takéhoto konania ako spolupáchateľstva by predstavovalo rozširovanie dosahu trestnoprávnej zodpovednosti in malam partem, ktoré je v trestnom práve hmotnom v zásade neprípustné.

Preto prípady, ak jeden z trestnoprávne zodpovedných subjektov participuje na trestnoprávnom konaní iného páchatel'a tak, že napríklad vyláka obeť na miesto činu (tzv. volavka), alebo dáva pozor v okolí miesta činu (tzv. múr), pričom do skutkového deja inak nezasahuje, je potrebné posúdiť ako pomoc a nie ako spolupáchateľstvo.

Z uvedených dôvodov je potrebné odmietnuť teoretickú konštrukciu tzv. spolupáchateľstva s predchádzajúcou dohodou, z ktorej vychádza staršia judikatúra súdov.

Okresný i krajský súd pochybili, keď konanie M. R. právne posúdili ako spolupáchateľstvo, pretože ako už bolo uvedené, len samotná dohoda ex ante o tom, že dva subjekty spáchajú trestný čin, nemôže byť, podľa názoru najvyššieho súdu, bez ďalšieho posudzovania ako spolupáchateľstvo, pretože takýmto spôsobom by mohlo dochádzať k neprípustnému rozširovaniu dosahu trestnoprávnej zodpovednosti (resp. jej parciálnych foriem) in malam partem (v neprospech páchatel'a), ktorá je v trestnom práve hmotnom neprípustná.

V uvedenom kontexte je potom potrebné dať obvinenému W. G. za pravdu, že oba konajúce sudy nesprávne posúdili konanie M. R. ako spolupáchateľstvo (čo potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Tdo/4/2021, z 29. septembra 2021), keďže zo skutkovej vety vyplýva, že malo byť posúdené ako pomoc. Na to, aby mohlo byť konštatované naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, musel následne najvyšší súd posúdiť, či s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku uvedené zistenie porušenia zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného.

K tomuto kroku však najvyšší súd pristúpi až po zodpovedaní otázky, či nebol zároveň dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku parciálne naplnený nesprávnym právnym posúdením skutku ako celku, teda či je vo vzťahu k dovolateľovi právna kvalifikácia skutku ako zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona správna.

Najvyšší súd pripomína, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, i keď nie spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Pokiaľ ide konkrétne o dovolacie námietky týkajúce sa právnej kvalifikácie konania obvineného podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, najvyšší súd dospel k nasledovnému:

Skutková podstata trestného činu krádeže podľa úpravy platnej a účinnej v čase spáchania skutku znela nasledovne:

§ 212

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní

a) čin spácha vlámaním,

b) bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia,

c) čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,

d) takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom,

e) čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spoplatneniu na základe osobitného predpisu, alebo

f) bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku

1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, alebo
- c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na mieste požívajúcom pietu alebo všeobecnú úctu alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu,
- d) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu,
- e) tým, že taký čin zorganizuje, alebo
- f) na chránenej osobe.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 138

Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu

- a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157,
- b) po dlhší čas,
- c) surovým alebo trýznivým spôsobom,
- d) násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- e) vlámaním,
- f) l'sťou,
- g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti,
- h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,
- i) organizovanou skupinou, alebo
- j) na viacerých osobách.

Dovolateľ videl porušenie zákona v jeho neprospech v tom, že vlámanie bolo v čase spáchania skutku zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže. Z tohto dôvodu vlámanie nemohlo byť podľa neho zároveň posudzované ako závažnejší spôsob konania podľa § 138 písm. e) Trestného zákona a odôvodňovať okolnosť použitia vyššej trestnej sadzby.

Bez potreby zaoberať sa námietkami dovolateľa dopodrobna, najvyšší súd dáva do pozornosti prvé dve právne vety stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116/2012:

I. Ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona treba vykladať tak, že prikazuje prednostnú kvalifikáciu určitej okolnosti ako zákonného znaku trestného činu. Ak je konkrétna okolnosť okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby, vytvára kvalifikovanú skutkovú podstatu so základnou skutkovou podstatou, ktorá túto okolnosť neobsahuje, napriek tomu, že je aj zákonným znakom uvedeným v inej základnej skutkovej podstate trestného činu, ak kvalifikovaná skutková podstata pokrýva väčší počet zákonných znakov trestného činu. To platí aj vtedy, ak jedno ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona obsahuje dve (alebo viac) samostatných základných skutkových podstát trestného činu.

II. Ak si páchatel' prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha čin

vlámaním, naplní zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pri použití § 138 písm. e) Trestného zákona Takéto posúdenie činu jeho podradením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorá sa použije len vtedy, ak páchatel' krádežou vlámaním nespôsobí ani malú škodu (§ 125 ods. 1 Trestného zákona).

To znamená, že keď obvinený svojim konaním spôsobil väčšiu škodu, v pomere špeciality ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bolo posúdenie činu spáchaného vlámaním správne podradené pod kvalifikovanú skutkovú podstatu podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, pretože aby nastal prípad, ktorý by odôvodňoval právnu kvalifikáciu, ktorej sa obvinený domáha, páchatel' by vlámaním nemohol spôsobiť ani len škodu malú (škodu neprevyšujúcu sumu 266,- €). V danej veci tomu tak však nebolo.

Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že neskôr prišlo od 1. augusta 2019 k zmene zákonnej úpravy skutkovej podstaty trestného činu krádeže, pretože samotná zmena zákonnej úpravy nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona. V tomto smere teda uvedený dovolací dôvod naplnený nebol.

Vo vzťahu k ukladaniu trestu bolo potrebné posúdiť, či uložený trest rešpektuje podmienku stanovenú v ustanovení § 34 ods. 5 písm. b) Trestného zákona, ktorá spočíva v tom, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine.

Ustanovenie § 212 ods. 4 Trestného zákona platné a účinné v čase spáchania skutku (do 31. júla 2019) umožňovalo za uvedený trestný čin uložiť trest odňatia slobody v rozpätí 3 až 10 rokov. Obvinenému W. G. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zistená bola jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona a podmienky na postup podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona. Zároveň mu bol uložený podľa § 62 ods. 1, ods. 2 trest zákazu pobytu v súdnom okrese Zvolen (administratívne okresy Zvolen, Detva, Krupina) na dobu 4 roky. Podľa § 60 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona mu bol uložený trest prepadnutia vecí 1.) - 74.), ako je uvedené v rozsudku okresného súdu a zároveň podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa rozhodlo (nesprávne a nadbytočne), že vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát.

Obvinený opätovne spáchal zločin, preto sa podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona zvýšila dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, a teda rozpätie bolo 6 rokov a 6 mesiacov - 10 rokov. Ustanovenie § 38, ods. 4 Trestného poriadku sa nepoužilo. Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému W. G. bol uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia pri nezistení žiadnej poľahčujúcej a zistení jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Uvedená výška trestu odňatia slobody je proporcionálna aj vzhľadom na posúdenie významu a povahy jeho účasti na trestnom čine, keďže išlo o hlavného páchatel'a.

Je potrebné tiež konštatovať, že proporcionálnym je aj uloženie trestu zákazu pobytu v súvislosti s lokáciou miesta činu a jeho sociálnou škodlivosťou. Na jeho výšku napokon nemala zásadný vplyv skutočnosť, či M. R. pôsobil pri skutku ako spolupáchatel' alebo pomocník.

Rovnako skutočnosť, že obvinenému bol ukladaný trest ako spolupáchatel'ovi, nemá žiadny vplyv na zaradenie obvineného na výkon trestu, možnosti podmieňenečného prepustenia či zahľadanie odsúdenia. Obvinený bol zaradený na výkon trestu do stredného stupňa stráženia, nakoľko bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd uzatvára, že žiadne obvineným predložené argumenty nespĺňajú predpoklady na vyslovenie pozitívneho záveru o splnení dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1

písm. i) Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol. O odmietnutí podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku nerozhodol, lebo dospel k záveru, že bolo podané v prospech samotného dovolateľa, nie inej osoby.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.